Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 02 juni 2026

Portefeuille: Opvang (MO/BW, Ongedocumenteerden en Vluchtelingen)

Agendapunt: B19

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met bestuursovereenkomst behorend bij de verlenging van de noodopvanglocatie MS Galaxy Westerhoofd 21 tot de opening van azc Houthaven

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met de bestuursovereenkomst behorend bij de verlenging van de noodopvanglocatie MS Galaxy Westerhoofd 21 tot de opening van azc Houthaven.

Kernboodschap

De opvanglocatie Westerhoofd van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is op 8 juli 2025 door het college verlengd tot de ingebruikname van het azc Houthaven of maximaal 2 jaar tot 20 oktober 2027. Hiervoor moet ook de bestuursovereenkomst herzien worden. De opvang op deze locatie bevindt zich in het Westelijk Havengebied. Er is plek voor 1500 asielzoekers en statushouders (in afwachting van huisvesting) op deze locatie. In deze bestuursovereenkomst spreken het COA en het college aanvullend af dat de opvangcapaciteit op deze locatie van 20 april tot twee weken na 19 oktober 2026 uitgebreid wordt met 156 extra noodopvangplekken, vanwege het schriftelijke verzoek van de minister op 26 maart om extra noodopvangplekken te realiseren.

Bestuurlijke achtergrond

31 mei 2022: College geïnformeerd over het verzoek van het rijk/COA voor tijdelijke noodopvang op een cruiseschip in de gemeente Amsterdam, de mogelijke ligplek en randvoorwaarden. Het college heeft toen ingestemd om samen met het COA en Havenbedrijf Amsterdam de vraag verder te verkennen en wethouder Groot Wassink te machtigen deze gesprekken te voeren en de uitkomsten ter besluitvorming aan het college voor te leggen (GO/NO GO besluit). Parallel hebben gesprekken met het Rijk plaatsgevonden over de returnvraag van de gemeente Amsterdam met betrekking tot de bredere inzet van de gemeente Amsterdam op het asieldossier.

30 augustus 2022: collegebesluit realiseren van een tijdelijke noodvoorziening ten behoeve van opvang van 1.000 asielzoekers en statushouders met de mogelijkheid om in de toekomst te besluiten met maximaal 500 plekken op te hogen en de afspraken die daarover zijn gemaakt met het Rijk.

Januari 2023: verzoek van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan de gemeente Amsterdam om de noodopvangvoorziening met zes maanden te verlengen en om het aantal opvangplekken van 1.000 naar maximaal 1.500 plekken op te hogen.

7 februari 2023: College heeft kennisgenomen van de evaluatie van de tijdelijke noodvoorziening Westerhoofd d.d. 1 februari 2023 die op basis van het daarvoor vastgestelde toetsingskader is uitgevoerd, die laat zien dat aan het grootste deel van de toetsingscriteria is voldaan of dat er acceptabele alternatieven bedacht zijn.

8 februari 2023: College heeft de evaluatie van de opvanglocatie Westerhoofd en het voornemen om tegemoet te komen aan het verzoek van de staatssecretaris in de raadscommissie SED besproken. Er is zowel voor de verlenging als de ophoging van de opvangcapaciteit van 1000 naar 1500 opvangplekken, steun vanuit de gemeenteraad uitgesproken.

14 februari 2023: College heeft ingestemd met de verlenging van de overeenkomst voor de opvanglocatie Westerhoofd tot 4 oktober 2023 en met het ophogen van de capaciteit van de noodopvangvoorziening met maximaal 500 opvangplekken in twee tranches tot het afgesproken maximum van 1.500 personen.

19 juni 2023: Verzoek van het COA om de opvanglocatie Westerhoofd te verlengen voor de periode van één jaar, tot 4 oktober 2024 en in gesprek te gaan over de mogelijkheid daarna nogmaals te verlengen voor de periode van één jaar.

13 september 2023: Gemeenteraad van Amsterdam neemt via de raadscommissie SED kennis van de uitkomsten van de evaluatie o.b.v. de humanitaire toets voor COA-opvanglocatie Westerhoofd zoals uitgevoerd in de zomer van 2023 en neemt kennis van het voornemen van het college van Amsterdam om in te stemmen met het verlengingsverzoek van COA voor deze opvanglocatie voor zes maanden, tot 4 april 2024.

19 september 2023: Het college van Amsterdam stemt in met de verlenging van COA-opvanglocatie Westerhoofd met zes maanden, tot 4 april 2024. Het college heeft aan de gemeenteraad toegezegd in januari 2024 terug te komen over verzoek van COA om tot oktober 2024 te verlengen.

14 februari 2024: Gemeenteraad van Amsterdam neemt via de raadscommissie SED kennis van de uitkomsten van de evaluatie o.b.v. de humanitaire toets voor COA-opvanglocatie Westerhoofd zoals uitgevoerd in de zomer van 2023 en neemt kennis van het voornemen van het college van Amsterdam om in te stemmen met het verlengingsverzoek van COA voor deze opvanglocatie voor zes maanden, tot 20 oktober 2024.

27 februari 2024: Het college van Amsterdam stemt in met de verlenging tot 20 oktober 2024

15 oktober 2024: Het college van Amsterdam stemt in met de verlenging tot 20 oktober 2025

8 juli 2025: Het college van Amsterdam stemt in met de verlenging van maximaal 2 jaar, tot opening van azc Houthavens of 20 oktober 2027

Maart 2026: verzoek minister Van den Brink extra noodopvangplekken

21 mei 2026: akkoord extra 156 tijdelijke extra noodopvangplekken op de Galaxy

---

Bestuurlijke prioriteit

Er is landelijk een aanhoudend tekort aan opvangplekken voor asielzoekers. De gemeente Amsterdam blijft als gastvrije en barmhartige stad haar verantwoordelijkheid nemen hierin en werkt samen met het COA actief aan het realiseren van (tijdelijke) opvangplekken.

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. Amsterdam voldoet ruim aan de huidige taakstelling van 4479 opvangplekken, maar daarvoor zijn de huidige noodopvanglocaties die in gebruik zijn, nodig. Het realiseren van deze 4.479 opvangplekken in Amsterdam heeft hoge prioriteit voor het college.

Op 10 oktober 2024 heeft de gemeenteraad het beleidskader De Amsterdamse inzet voor vluchtelingen en ongedocumenteerden vastgesteld. Een hoofddoelstelling van dit beleidskader is het realiseren en behouden van opvangplekken conform te Spreidingswet.

In het Amsterdamse coalitieakkoord 2022-2026 is de volgende passage opgenomen:

Amsterdam blijft menswaardige opvang bieden waardoor mensen weer perspectief krijgen. We zorgen voor goede en veilige opvang met aandacht voor specifieke doelgroepen.

We werken samen met vele formele en informele organisaties in de stad om hen die een beroep op ons doen zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet: Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Onderbouwing besluit

Achtergrond: besluit verlenging noodopvanglocatie kade Westerhoofd op 8 juli 2025

De opvanglocatie Westerhoofd voor asielzoekers en statushouders van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is op 8 juli 2025 verlengd tot de ingebruikname van het azc Houthaven of maximaal 2 jaar tot 20 oktober 2027. De opvang op deze locatie bevindt zich in het Westelijk Havengebied. Er is plek voor 1500 asielzoekers en statushouders (in afwachting van huisvesting) op deze locatie. Het college van B en W stemde in met verlenging van deze opvanglocatie op basis van het landelijke tekort aan opvanglocaties voor asielzoekers en statushouders en de taakstelling die Amsterdam heeft op basis van de Spreidingswet.

Bestuursovereenkomst en addendum

Met de verlenging van de noodopvanglocatie van het COA aan de kade Westerhoofd moeten het COA en de gemeente ook de bestuursovereenkomst voor deze noodopvanglocatie verlengen. U ontvangt deze bestuursovereenkomst in bijlage 1. Alle bestaande afspraken tussen het COA en de gemeente Amsterdam voor deze noodopvanglocatie blijven van kracht. Gewijzigd zijn de datums voor de geldigheid van de bestuursovereenkomst, tot uiterlijk twee weken na de opening van azc Houthaven.

Tevens is een bepaling toegevoegd waarmee wordt vastgelegd dat op deze noodopvanglocatie vanaf 20 april 2026 tot twee weken na de opening van de COA-locatie in Medemblik op 19 oktober 2026. De opvangcapaciteit wordt gedurende deze periode uitgebreid met maximaal 156 opvangplekken. Deze tijdelijke uitbreiding komt voort uit het schriftelijke verzoek van de minister op 26 maart jl. aan alle Nederlandse gemeenteraden om extra noodopvangcapaciteit voor asielzoekers te realiseren.

De minister heeft het college gevraagd in totaal 200 extra tijdelijke noodopvangplekken te realiseren. Vervolgens kreeg het college aanvullend van de voorzitter van de VN G het verzoek om nog eens 30 noodopvangplekken te realiseren. Het COA en de gemeente Amsterdam hebben onderzocht of er tijdelijk extra opvangcapaciteit kan worden gerealiseerd binnen de bestaande COA-opvanglocaties in Amsterdam. Voorwaarde hierbij was dat er niet afgedaan wordt aan de veiligheid, de kwaliteit van opvang en de ondersteuning. Onder andere op de locatie aan de kade Westerhoofd was dat mogelijk, waardoor er 156 extra tijdelijke opvangplekken zijn toegevoegd aan de bestaande opvangcapaciteit van 1500 opvangplekken. Voor deze noodopvanglocatie is daarbij ook getoetst dat de tijdelijke uitbreiding met extra noodopvangplekken geen afbreuk doet aan de kaders zoals gesteld in de humanitaire toets voor deze tijdelijke noodopvanglocatie.

Aan deze tijdelijke uitbreiding van de opvangcapaciteit op deze noodopvanglocatie zijn voorwaarden verbonden die opgenomen zijn in de brief aan de minister (zie bijlage 1), waaronder:

- Er worden geen kinderen geplaatst;
- Het COA spant zich zo veel als mogelijk in voor een evenwichtig samengestelde groep van mannen en vrouwen;
- Het COA zorgt voor voldoende begeleiding en beveiliging op de opvanglocatie;
- Deze tijdelijke uitbreiding van de opvangcapaciteit op deze noodopvanglocatie eindigt zodra de geplande opvanglocatie in Medemblik gereed is deze toekomstige bewoners te ontvangen.

De brief met voorwaarden is tevens als bijlage bij de bestuursovereenkomst gevoegd.

Raadsinformatiebrief over tijdelijke uitbreiding opvangcapaciteit asielzoekers

De gemeenteraad is via een separate raadsinformatiebrief geïnformeerd over de tijdelijke uitbreiding van 230 opvangplekken voor het COA naar aanleiding van het verzoek van minister van den Brink van 26 maart jl.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Participatie

Niet van toepassing, deze voordracht heeft betrekking op de verlenging van een bestuursovereenkomst tussen twee overheden.

Financiële onderbouwing

LASTEN						
	Product	**I/S**	**Jaar T**	**Jaar T + 1**	**Jaar T + 2**	**Jaar T + 3**
7.4 Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden, Asielopvang		I	€332363	€262589	€0	€0
Totaal			**€332363**	**€262589**	**€0**	**€0**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting
Voor de noodopvang ontvangen gemeenten conform het Faciliteitenbesluit Opvangcentra een vergoeding die door het COA wordt uitgekeerd. De vergoeding bestaat uit een bijdrage voor noodopvang. De bijdrage die het COA vergoedt voor noodopvang is afhankelijk van duur dat deze locatie als noodopvang wordt gebruikt. De vergoeding wordt gebruikt ter dekking van de coördinatiekosten van het programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden.

De kosten voor huisvesting, beheer, administratie en veiligheid van deze opvanglocatie worden door COA gedekt.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-030816	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-030820	20260409 Brief voorwaarden tijdelijke noodopvanglocatie.pdf (pdf)
AD2026-030821	Bestuursovereenkomst verlenging MS Galaxy en tijdelijke ophoging.docx (msw12)
AD2026-030825	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten